

Verdringingsreeks oppervlaktewater WDODelta

Landelijke verdringingsreeks

De verdringingsreeks geeft de prioriteitsvolgorde voor besluiten over de verdeling van schaars water. Het principe is vastgelegd in de Waterwet en uitgewerkt in het Waterbesluit. De landelijke verdringingsreeks is hieronder weergegeven.

Categorie 1 Veiligheid en voorkómen van onomkeerbare schade	Categorie 2 Nutsvoorzieningen	Categorie 3 Kleinschalig hoogwaardig gebruik	Categorie 4 Overige belangen (Economische afweging, ook voor natuur)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stabiliteit van waterkeringen 2. Klink en zetting (veen en hoogveen) 3. Natuur <i>gebonden aan bodemgesteldheid</i> <p style="text-align: right;"><i>Gaat voor 2 →</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drinkwatervoorziening (leveringszekerheid) 2. Energievoorziening (leveringszekerheid) <p style="text-align: right;"><i>Gaat voor 3 →</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijke beregening kapitaalintensieve gewassen • Proceswater <p style="text-align: right;"><i>Gaat voor 4 →</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Scheepvaart • Landbouw • Natuur (mits geen onomkeerbare schade optreedt) • Industrie • Waterrecreatie • Binnenvisserij • Overige belangen

Figuur 1: Landelijke verdringingsreeks

Categorie 3 en 4 kunnen nader worden ingevuld door de provincie in provinciale verordeningen. Zij kunnen prioriteit aanbrengen gebaseerd op economische belangen specifiek voor de regio. Provincie Overijssel en Provincie Drenthe hebben dit beide gedaan. Voor de Provincie [Overijssel](#) gelden twee verdringingsreeksen voor twee verschillende gebieden, namelijk IJsselmeergebied en Twentekanal/Overijsselse Vecht. Voor [Drenthe](#) is maar één verdringingsreeks van toepassing op ons beheergebied. Dit betekent dat we met drie verschillende verdringingsreeksen te maken hebben.

WDODelta heeft deze drie verschillende verdringingsreeksen als één verdringingsreeks voor het waterschap opgesteld. Dit is weergegeven in de tabel op de volgende pagina's.

Alleen categorie 3 en 4 zijn weergegeven. Daarbij hebben de eerste genoteerde punten de hoogste prioriteit. Dit betekent dat vanaf onderaf de functies vervallen in het geval van een te kort aan water.

Regionale verdringingsreeks voor oppervlaktewater categorie 3	Toelichting
Onttrekken voor proces- en gietwater	Betreft oppervlaktewater dat ingezet wordt als proces- en/of gietwater in bijvoorbeeld de glastuinbouw en tuincentra.
Doorspoeling t.b.v. verzilting of verontreiniging van oppervlaktewater van waaruit proces- of gietwater onttrokken wordt;	Doorspoeling t.b.v. verzilting speelt niet in het beheergebied van WDODelta. Bij eventuele verontreiniging van oppervlaktewater vindt geen doorspoeling plaats. Op eigen risico mag nog water onttrokken worden ten behoeve van proces- en gietwater in bijvoorbeeld de glastuinbouw en tuincentra.
Berekening van akker- en tuinbouwgewassen/kapitaal intensieve gewassen	<p>De volgende bedrijfsmatige teelten binnen het beheergebied van WDODelta zijn onderdeel van deze categorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fruitteelt - Bloemen- en bloembollenteelt - Tuin- en potplantenteelt - Bomenteelt - Graszodenteelt - Groententeelt(*) - Zaai- en pootgoedteelt(*) <p>(*) voor deze teelten geldt dat deze alleen in categorie 3 vallen als er sprake is van een bruto geldopbrengst van minimaal € 10.000 per hectare (+/- 10%) op basis van de KWIN-AGV 2015 (Kwantitatieve Informatie), van Wageningen UR. Voorts wordt als richtlijn deze ondergrens gehanteerd voor alle andere dan hierboven genoemde teelten en/of gewassen.</p>
Regionale verdringingsreeks voor oppervlaktewater categorie 4	Toelichting
In geval van een doorspoeling van stedelijk en landelijk gebied ter voorkoming van botulisme en blauwalgen, in geval sprake is van een risico voor de volksgezondheid;	<p>Doorspoeling van oppervlaktewater ter voorkoming van botulisme en blauwalgen vindt alleen nog plaats op het moment dat er sprake is van een risico voor de volksgezondheid, zolang er water voor categorie 4 beschikbaar is.</p> <p>Doorspoelen gaan we in geval van blauwalgen binnen de bebouwde kom alleen nog doen zodra er conform het 'Blauwalgenprotocol 2012' sprake is van categorie 2 'gevaar voor volksgezondheid'. Buiten de bebouwde kom wordt de volksgezondheid gewaarborgd in het reguliere beheer van officiële zwembaden.</p> <p>In geval van botulisme wordt het botulisme-type vastgesteld. Doorspoeling van oppervlaktewater vindt alleen plaats indien het de voor de mens gevaarlijke variant (type A, B, E en F) betreft.</p>

Scheepvaart;	Eerst verscherpt WDODelta het regime voor het schutten. Dan als het peil niet meer gehandhaafd kan worden zal in overleg met partners een algemeen verbod worden opgelegd.
<p>- Doorspoeling tegen verzilting en verontreiniging ten behoeve van beregening akker- en tuinbouw;</p> <p>- Peilhandhaving en beregening ten behoeve van akkerbouw (sportvelden en greens);</p>	<p>Doorspoeling t.b.v. verzilting speelt niet in het beheergebied van WDODelta. Bij eventuele verontreiniging van oppervlaktewater vindt voor deze categorie van akker- en tuinbouwgewassen geen doorspoeling plaats. Op eigen risico mag nog water onttrokken worden voor deze categorie.</p> <p>Peilhandhaving gaat voor beregening en krijgt daarmee een hogere prioriteit.</p> <p>Het beregeningsverbod geldt voor de zogenaamde reguliere teelten als bijvoorbeeld aardappelen, uien, voeder- en suikerbieten en granen. Het verbod is eveneens van toepassing op sportvelden, particuliere tuinen en greens van golfterreinen.</p> <p>Alleen de zogenaamde kapitaalintensieve gewassen (zoals beschreven in categorie 3) zijn hier uitgezonderd van het beregeningsverbod.</p>
Peilhandhaving klei- en zandgebieden;	De peilen mogen uitzakken in klei- en zandgebieden ten behoeve van de hoger geprioriteerde (sub)categorieën. Na stopzetten van de waterinlaat geldt automatisch een verbod op het onttrekken van oppervlaktewater op basis van de beregeningsregeling (geen water meer over de stuw).
Peilhandhaving en doorspoeling van niet kwetsbare natuur ¹ ;	<p>Binnen deze categorie proberen we de KRW-waterlichamen zo lang mogelijk van water te voorzien.</p> <p>Peilhandhaving voor kwetsbare natuur als bijvoorbeeld veengebieden heeft een hoge prioriteit gekregen omdat er sprake is van onomkeerbare schade aan het ecosysteem en is om die reden in categorie 1 geplaatst.</p>
Beregening gras en maïs ² ;	<p>Het beregeningsverbod geldt in elk geval voor gras en mais dat geteeld wordt als veevoeding.</p> <p>Het verbod is niet van toepassing op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sportvelden in officiële sportparken/ accommodaties; - greens van golfterreinen; - gazons van particulieren; en - graszodekwekerijbedrijven.

¹ Peilhandhaving en doorspoeling van niet kwetsbare natuur heeft in de verdringsreeks van Twentekanalen/Overijsselse Vecht een lagere prioriteit dan beregenen gras en mais.

² Idem punt 1.

<p>Doorspoeling tegen botulisme en blauwalgen voor zover de volksgezondheid niet in het geding is.</p>	<p>Bij concentraties aan blauwalgen tot en met risiconiveau 1 'gering gevaar voor volksgezondheid' vindt geen doorspoeling van oppervlaktewater plaats.</p> <p>In geval van botulisme wordt het botulisme-type vastgesteld. Doorspoeling van oppervlaktewater vindt alleen plaats indien het de voor de mens gevaarlijke variant (type A, B, E en F) betreft.</p>
<p>Doorspoeling ten behoeve van aquatische ecologie (KRW).</p>	<p>Werkwijze gelijk aan <i>Doorspoelen tegen botulisme en blauwalgen voor zover de volksgezondheid niet in het geding is.</i></p>
<p>Afvoer voor visintrek;</p>	<p>De vispassages in ons beheergebied worden dichtgezet. In samenwerking met hengelsportverenigingen worden vissen overgezet.</p>
<p>Het (onnodig) verlies van water door het schutten van schepen voorkomen.</p>	<p>Om water te sparen gaan we op plekken waar WDODelta vaarwegbeheerder is optimaal/bepert schutten om schutverliezen te beperken. Dit geldt voor zowel recreatievaart als beroepsvaart. Ook verzoeken we andere vaarwegbeheerders binnen ons beheergebied om optimaal/bepert te schutten om zo water te sparen.</p>